

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 460/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen osingonpesun torjumisesta ja omistusten yleisöjulkisuuden turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Saramon /vas näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 460/2020 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä osingonpesun torjumiseksi ja omistusten yleisöjulkisuuden turvaamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomi on uudistanut verosopimuksiaan ottaen huomioon kansainvälisen kehityksen ja erityisesti OECD:n malliverosopimukseen tehdyt muutokset. Suomi on myös ottanut useita voimassa olevia verosopimuksia muuttavaan monenkeskiseen sopimukseen (MLI) yleisen väärinkäytöksiä estävän määräyksen (PPT). Vastaava määräys on tarkoitus ottaa myös uusiin ja uudistettaviin kahdenvälisiin sopimuksiin.

Suomen verosopimuspolitiikan mukaisesti Suomen verosopimukset antavat portfolio-osinkojen verotusoikeuden myös lähdevaltiolle. Suomella on kuitenkin vielä voimassa muutamia sopimuksia, joissa osingot on vapautettu lähdeverosta. Osasta näistä on neuvottelut käynnissä sopimusten uudistamiseksi. Myös muiden Suomen verosopimuspolitiikasta poikkeavien sopimusten muuttamista arvioidaan. Verosopimusneuvotteluissa kokonaisuutta arvioidaan ottaen huomioon muun muassa sopimus kokonaisuudessaan, Suomen kilpailuetu sekä Suomen tilanne suhteessa kilpailijamaihin.

Suomessa osinkojen lähdeverotusta koskevaa menettelyä on muutettu viime vuonna. Uusi sääntely tulee voimaan 1.1.2021 ja sitä sovelletaan 1.1.2021 tai sen jälkeen jaettuihin osinkoihin. Muutokset torjuvat osaltaan osinkojen lähdeverotukseen liittyviä epätoivottavia suunnittelumahdollisuuksia. Lainmuutoksessa täsmennetään sitä, että verosopimusedut voidaan antaa osinkoa maksettaessa vain, jos joko maksaja tai rekisteröitynyt säilyttäjä on huolellisesti selvittänyt osingon saajan asuinvaltion sekä varmistanut, että kansainvälisen sopimuksen osinkoa koskevia määräyksiä voidaan soveltaa. Verosopimuksessa edellytetään aina, että verosopimusetuuden saaja on osinkoetuuden omistaja eli niin sanottu *beneficial owner*. Lainmuutoksen lähtökohtana on se, että Verohallinto saa kattavat tiedot osingonsaajista.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 460/2020 vp

Uusi sääntely rajoittaa merkittävästi aggressiivisen verosuunnittelun mahdollisuutta. Rekisteröityneen säilyttäjän verovastuu tulee myös nykytilaan verrattuna tehokkaasti estämään epätoivottavaa verosuunnittelua.

Verosopimuksen mukainen kansallista lähdeverokantaa alempi verokanta voidaan myöntää vain henkilölle, joka on osinkoetuuden omistaja ja jonka verotuksellinen asuinpaikka on verosopimusvaltiossa. Suomen tekemät verosopimukset ovat lähtökohtaisesti OECD:n malliverosopimuksen mukaisia. Näin ollen myös osinkoetuuden omistajaa koskevat tulkinnat vastaavat OECD:n malliverosopimuksen kommentaarin tulkintaa, jollei yksittäisestä verosopimuksesta muuta ilmene. Verosopimuksen tulkinnasta ei voida kansallisella lainsäädännöllä poiketa siten, että osinkoetuuden omistajan oikeutta verosopimuksen mukaiseen alempaan verokantaan kavennettaisiin. Hallitusohjelmassa on myös sitouduttu siihen, että selvitetään, voidaanko ottaa käyttöön tosiasiallisen edunsaajan määritelmää koskeva säännös.

Verosopimusetuudet evätään usein sillä perusteella, että saaja ei ole osinkoetuuden omistaja, eikä siten oikeutettu verosopimusetuihin. Lisäksi verotusmenettelylain 28 §:n yleinen veronkierrosäännös soveltuu myös osinkoihin liittyvään aggressiiviseen verosuunnitteluun.

Hallitusohjelmassa todetaan myös, että selvitetään, voidaanko myös pörssiyritysten hallintarekisteröityjen osakkaiden tiedot asettaa saataville julkiseen rekisteriin. Tämä on myös kirjattu hankkeeksi tulevassa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelmassa, joka on hyväksytty valtioneuvoston istunnossa 11.6.2020.

Helsingissä 24.6.2020

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen